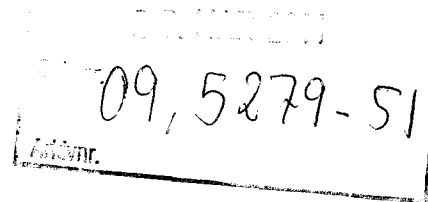

**DET KONGELIGE FORNYINGS-,
ADMINISTRASJONS- OG KIRKEDEPARTEMENT**

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Deres ref.
09/5279 SL MLF/KR

Vår ref.
11/389-

Dato
29.03.2011

Høring – endringer i reglene om offentliggjøring av skattelister

Vi viser til Finansdepartementets brev av 31.01.2011 vedlagt høringsnotat med forslag om innstramming i reglene om offentliggjøring av skattelister. Forslaget går i korthet ut på at listene skal være elektronisk søkbare på skatteetatens nettsider hele året, mot i dag tre uker. De skal også utleveres i maskinlesbar form til pressen, men kun mot forsikringer om at listene ikke vil bli gjort offentlig tilgjengelige av presseorganet på noen måte.

Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet (FAD) har ansvar for etatsstyring av Datatilsynet, samt fagansvar for personopplysningsforskriften. Fra et personvernståsted er FAD svært tilfreds med at Finansdepartementet nå foreslår å endre reglene om offentlig ligning, slik at det ikke lenger vil bli mulig for pressen å ha skattelister liggende elektronisk søkbare på sine nettsider hele året. Vi har i mange år sett en uheldig utvikling i kommersiell bruk av skattelister, så vel som mer privat bruk med negative konsekvenser for de registrerte. Blant annet har inntekts- og formuesopplysninger vært brukt som ledd i mobbing og i planlegging av kriminelle handlinger. Regler som begrenser mulighet for massenedlasting og kommersiell bruk av skattelister, har også vært etterspurt fra personvernmyndighetene i en årrekke, og det er bra at reglene nå kommer på plass. Det samme gjelder regler som begrenser privates bruk av opplysningene utelukkende for å tilfredsstille sin nysgjerrighet.

FAD støtter Finansdepartementets forslag om at de offentlige skattelister ikke lenger skal inneholde opplysninger om personer under 18 år eller om avdøde. Hensynet bak reglene om offentliggjøring tilsier, etter vår vurdering, at det ikke er avgjørende at listene inneholder disse opplysningene.

Postadresse
Postboks 8004 Dep
N-0030 OSLO
postmottak@fad.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59

Telefon
22 24 90 90
Org. nr.
972 417 785

Administrasjonsavdelingen
Telefaks
22 24 27 14

Saksbehandler
Anne Kristine Hage
22 24 48 51
akh@fad.dep.no

Det foreslås i høringen å avvikle dagens ordning med utlegging av papirlister på landets ligningskontorer, og erstatte listene med maskinlesbare lister på skattekontorene. FAD har ingen innvendinger mot dette.

I høringen pkt. 3.4 drøftes tiltak mot massenedlasting av skattelistene fra nett. Etter Finansdepartementets vurdering kan dette gjøres ved å stille krav om at det *"benyttes spesifikasjoner der den som ønsker innsyn i opplysninger om den enkelte skattyter, må oppgi nærmere angitte søkekriterier for å få ut informasjon"*. Finansdepartementet skriver videre i høringen at de ser for seg at det vil være tilstrekkelig at spørrer oppgir navn på den person det ønskes ligningsopplysninger om. Dernest skal det velges en teknisk løsning som i størst mulig grad forhindrer massenedlasting av opplysninger, som f.eks. bruk av CAPTCHA-koder.

Når det gjelder krav til identifisering av den skattyter det etterspørres informasjon om, mener vi navn er for svakt som individualiserende opplysning. Det finnes mange vanlige navn i Norge. Dersom forslaget skal tolkes slik at man kan søke på for eksempel Jan Johansen, og få opp en liste over alle med dette navnet, virker forslaget etter vår vurdering ikke særlig begrensende på søk i skattelistene. Kravet om at man skal kjenne identiteten til den personen man søker informasjon om, kan ikke sies oppfylt når det kun benyttes navnesøk. Det bør derfor stilles krav om minst én tilleggsopplysning for å individualisere den omspurte. F.eks. kan det kreves fødselsår eller bostedskommune/postnummer, da dette vil bidra til å begrense antall treff.

FAD er enig i at det er ønskelig å forhindre massenedlasting. Vi gjør oppmerksom på at CAPTCHA ikke gir et absolutt vern mot massenedlasting, siden det nokså enkelt kan omgås. Bruk av MinID/ID-porten vil gi langt sterkere vern mot massenedlasting. Samtidig vil bruk av Min ID kunne fungere som en terskel som i noen grad forhindrer snoking i skattelistene, uten at det blir et hinder for søk i listene som undergraver hensynet til offentlighet. FAD anbefaler derfor primært at man velger en løsning som innebærer at brukerne må logge seg inn med MinID for å få tilgang til oppslag i skattelistene. Dersom Finansdepartementet ikke velger MinID som påloggingsmekanisme, bør det likevel etableres vern mot massenedlasting og unødig "snoking", minimum ved bruk av CAPTCHA.

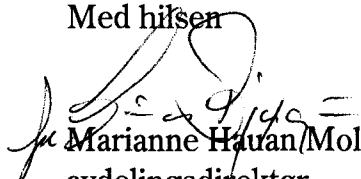
For øvrig framgår det av høringsnotatet at man tar sikte på endring fra høsten 2011, dvs. for høstens offentliggjøring av skattelistene. Høringsnotatet har et pkt. om økonomiske og administrative konsekvenser (pkt. 4), men det er ikke særlig omfattende. Det nevnes at forslaget vil innebære kostnader for skatteetaten og at en eventuell innlogging via ID-porten vil medføre kostnader til utvikling av ny teknisk løsning og noe økte driftskostnader. Det nevnes ikke noe beløp.

En eventuell autentisering med ID-porten vil ha betydelige konsekvenser for tilpasning og skalering for å håndtere et stort antall brukere i perioden etter at skattelistene

legges ut, og økte kostnader til brukerstøtte og utsendelse av engangskoder på SMS. Difi har ikke tatt høyde for dette. Hvis dette er aktuelt allerede fra høstens offentliggjøring av skattelister, må Skatteetaten sørge for at Difi får tilstrekkelige finansielle rammer. Uten en tilleggsbevilgning vil det ikke være mulig for Difi å tilby MinID til dette formålet.

I forslaget til endring i lov 13.06.1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) § 8-8 nr. 4 fremgår at "*Fullstendige skattelister kan etter avtale mellom den enkelte redaksjon og Skattedirektoratet utleveres i elektronisk form til pressen.*". Det framgår av Finansdepartementets merknader at departementet foreslår å "*reducere pressens muligheter til å publisere fullstendige skattelister ved å innføre en avtalebasert modell for utleveringen av de årlige listene.*". Dette er imidlertid ikke gjenspeilet i regelforslaget. Det vil etter FADs vurdering være en fordel om regelverket direkte kan inneholde en begrensning i pressens mulighet til å publisere de fullstendige skattelistingene, ev. en henvisning til at slik begrensning kan avtales. På denne måten sikres det et klart rettslig grunnlag for avtalene om å begrense pressens publisering av de fullstendige skattelistingene.

Med hilsen

Marianne Hauan/Molstad (e.f.)
avdelingsdirektør

Anne Kristine Hage
rådgiver